

Saksbehandler: Stephanie Dietrich

Referanser:
MKR/AU 25/05

Saksdokumenter

Det fremtidige felleskirkelige samarbeidet i Norge (NKR/NFR) (*tidligere utsendt*)

Sammenslåing av Norges kristne råd og Norges Frikirkeråd

Sammendrag

Mellomkirkelig råd skal ta stilling til sammenslåingen av Norges kristne råd og Norges Frikirkeråd og "Det fremtidige felleskirkelige samarbeidet i Norge" (Innstilling fra utredningsutvalg oppnevnt på bakgrunn av beslutning i felles styremøte for Norges Frikirkeråd og Norges kristne råd 25.05.04).

Innstillingen skisserer grunnlaget og rammene for en mulig sammenslåing av organene. Mellomkirkelig råd er høringsinstans for innstillingen. *Høringsfristen for saken er satt til 15. november 2005.*

26.oktober avholdes det en felles konsultasjon der representanter for medlemssamfunn i de to organisasjonene drøfter saken. Den endelige behandlingen av forslaget om sammenslåing skjer i års- og rådsmøtene 30. og 31. mars 2006.

Noe som har skapt en del debatt i prosessen, er pinsevennenes, De frie evangeliske forsamlings og adventistenes reservasjon overfor medlemskapet i et organ der også den katolske kirken er representert.

Innstillingen imøtekommer innvendingene fra disse kirkesamfunnene og andre kirkesamfunn innenfor NFR ved å åpne opp for muligheten for assosiert medlemskap og ved at frikirkene i særspørsmål ("i saker hvor det konstateres partsinteresse for Dnk i forhold til øvrige kirker") og ved uenighet i styret kan tre sammen som Frikirkelig Forum.

I denne sammenheng bør Mellomkirkelig råds oppmerksomhet rettes mot forslaget til hovedsamarbeidsområder. Sammenliknet med NKRs nåværende arbeidsfelt, vil det religionspolitiske arbeidet bli mer fremtredende ved en sammenslåing.

I denne sammenheng bør Mellomkirkelig råd antakeligvis understreke at man fortsatt ønsker at det fremtidige felleskirkelige arbeidet i Norge bør legge stor vekt på tverrkirkelig samarbeid som inkluderer en gjensidig forpliktelse.

Derfor er det positivt at man i utkastet til de nye vedtektene langt på vei overtar det nåværende NKRs grunnlagsparagraf (§1) og formålsparagrafen.

Videre forutsetter man at det fortsatt skal jobbes etter konsensusprinsippet så langt som mulig.

Spørsmålet om den nye organisasjonens mandat og arbeidsoppgaver bør først og fremst kunne behandles uavhengig av spørsmålet om en eventuell forandring når det gjelder *statskirkeordningen*. Ved en eventuell sammenslåing av Frikirkerådet og Norges kristne råd vil derfor *frikirkenes særinteresser* og rådets identitet som politisk interesseorganisasjon for frikirkene måtte nedtones som organisasjonens hovedarbeidsområde. Dette bør være ett av flere hovedsatsingsområder, der rådets formål "å fremme gjensidig forståelse, respekt og samhandling lokalt og nasjonalt mellom kristne trossamfunn og menigheter" bør være styrende for hele arbeidsfeltet, også det religionspolitiske.

Der frikirkene anser det som nødvendig å profilere sitt ståsted uavhengig av Den norske kirke, eller Den norske kirke har divergerende synspunkter i forhold til frikirkene, åpner den skisserte modellen opp for et "Frikirkelig Forum" som arbeider for frikirkelige særinteresser. Organet trer dog kun i kraft "når organisasjonen deler seg langs aksene majoritet/minoritet" (12).

En viktig forutsetning for arbeidet i det nye rådet må være at man i størst mulig grad prøver å unngå at "Frikirkelig forum" må tre i kraft. Det bør antakeligvis understrekes at man fra Den norske kirke forutsetter at alle medlemskirkene i det nye rådet har som sitt felles mål å arbeide for å oppnå konsensus. Det vil være svært lite ønskelig for Den norske kirke å være medlem i et råd der styret på grunn av religionspolitiske divergenser stadig deles i to.

Det må også kunne forutsettes at vedtak som fattes av Frikirkelig Forum blir kunngjort på vegne av Frikirkelig Forum, og ikke på vegne av den nye organisasjonen i sin helhet.

Det er naturlig at man i den nye organisasjonen vil måtte legge noe større vekt på religions- og interessepolitiske oppgaver enn det man gjør i dagens NKR.

I denne sammenheng er det også viktig at NKRs internasjonale arbeid også i en eventuell ny organisasjon kan videreføres og har sitt grunnlag i formålsparagrafene. Det bør kunne forutsettes at det gode samarbeidet mellom NKR og MKR når det gjelder internasjonalt arbeid og det internasjonale økumeniske nettverket, blir videreført i den nye organisasjonen.

Et annet problem er spørsmålet om *navnet* på den nye organisasjonen.

Navnet "Norges kristne råd" er et godt innarbeidet navn, som også internasjonalt sett har sitt gjensvar i tilsvarende organisasjoner. Det synliggjør at arbeidet sikter mot kristen enhet, og alle kristnes felles arbeid. Navnet "Norske kirkers råd" klarer ikke på samme måte å synliggjøre dette felles målet. I tillegg vil selve navnet signalisere at det handler mye om et råd for spesielle atskilte organisasjoner, og ikke om et råd som arbeider for kristne trossamfunn i Norge som forenes i sin felles tro på Den treenige Gud. Det er derfor ønskelig at navnet "Norges kristne råd" beholdes for den nye organisasjonen. Metodistkirkens årskonferanse trakk for øvrig den samme konklusjonen når det gjelder navnespørsmål.

Videre må det utarbeides klare retningslinjer når det gjelder medlemskontingent.

I og med at Den norske kirke står i en majoritetsposisjon vil en beregning av kontingent som tar utgangspunkt i at alle medlemmer betaler samme sum per medlem slå svært dramatisk ut for Den norske kirkes del. Problemet ved en sammenslåing er at de av medlemskirkene som var medlem i begge organisasjoner ønsker å spare kontingent ved at organisasjonene slås sammen, mens kirkene som bare var medlem i en organisasjon ikke ønsker å øke sitt bidrag. For at det nye rådet skal kunne fungere etter sin hensikt, vil det antakeligvis være helt avgjørende at inntektsnivået for begge organer samlet opprettholdes, også med hensyn til størrelsen på statsstøtten. Det er rimelig at Den norske kirke bidrar med en anseelig sum til rådets drift. Rådet må kunne regne med at man kan finne frem til en tjenlig løsning når det

gjelder spørsmål om medlemskontingent. Utvalget har ikke slutført arbeidet med sammenslåingens konsekvenser for medlemskontingent, og kommer til å oversende et tillegg til innstillingen på dette området tidlig til høsten (jfr. oversendelsesbrevet).

Forslag til vedtak

1. Mellomkirkelig råd ber sekretariatet om å utarbeide et høringsvar på bakgrunn av samtalen i rådet.
2. Rådet ønsker å understreke følgende:
 - MKR vil gi sin grunnleggende støtte til en sammenslåing av organisasjonene. Rådet ønsker å understreke at organisasjonen etter en eventuell sammenslåing må beholde sitt fokus på at man ønsker å være et forum der det arbeides for kristen enhet. Målet må være at man så langt som mulig arbeider for å oppnå konsensus. Det betyr at den nye organisasjonen først og fremst må være båret av den økumeniske visjonen om "at alle må bli ett". Dette bør også synliggjøres i organisasjonens formålsparagrafer, ved at det f.eks tilføyes under §2,a: Rådets formål: "Å fremme gjensidig forståelse, respekt og samhandling lokalt og nasjonalt mellom kristne trossamfunn og menigheter, *båret av Kristi visjon om "at alle må bli ett"*.
 - MKR ønsker at organisasjonen heter Norges kristne råd. Navnet svarer til den ønskelige profil for organisasjonen, og er et internasjonalt innarbeidet begrep for tilsvarende organisasjoner (jf. Sverige og Finland).
 - Når det gjelder medlemskontingent, regner rådet med at man finner frem til tjenlige løsninger som tar hensyn til den spesielle kirkelige situasjonen i Norge med en stor folkekirkelig majoritetskirke.

Medlemssamfunn og observatører
i Norges kristne råd

NORGES KRISTNE RÅD
CHRISTIAN COUNCIL OF NORWAY

Oslo 15.06.05

**PROSESSEN MED SAMMENSLÅING AV NORGES KRISTNE RÅD OG NORGES FRIKIRKERÅD -
INVITASJON TIL HØRING**

Utvalget som har utredet de ulike sider ved en sammenslåing av Norges kristne råd (NKR) og Norges Frikirkeråd (NFR) avleverte sin innstilling "Det fremtidige felleskirkelige arbeidet i Norge" onsdag 4.mai.

Innstillingen sendes med dette ut på høring til Norges kristne råds medlemssamfunn og observatører. Høringsfristen er satt til 15.november 2005.

NKR's styre gjorde en første gangs behandling av innstillingen i sitt møte 31.05.05. Styret gjorde vedtak om følgende forhold knyttet til den videre prosessen:

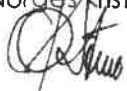
- NKR og NFR avholder en felles konsultasjon onsdag 26. oktober. Hensikten med konsultasjonen er gjennom åpne drøftinger mellom representanter for medlemssamfunn i de to organisasjonene å styrke eierskap til selve prosessen blant medlemmene, gi delaktighet i hverandres synspunkter og å gi innspill til styrenes arbeid med saken.
- Styrene i de to organisasjonene avholder fellesmøte 1.desember.
- Den endelig behandlingen av forslaget om sammenslåing skjer i års- og rådsmøtene 30.(NFR) og 31.mars (NKR) 2006.

Styret anmoder om en vurdering av den samlede innstilling med særlig vekt på kommentarer til følgende forhold:

- Forslag til modell for sammenslått organisasjon – særlig løsningen med frikirkelig forum og konsensus/flertallsprinsippet (kap: Modell for ny organisasjon, s 11)
- De ulike tilknytningsformene (kap: Tilknytningsformer, s 12)
- Navn på organisasjonen (kap: Navn, s 13)
- Medlemskontingent. Utvalget har ikke slutført arbeidet med sammenslåingens konsekvenser for medlemskontingent. Et tillegg til innstillingen på dette området vil derfor bli oversendt medlemskirkene tidlig på høsten.
- Vedtektene – særlig formålet og organiseringen av frikirkelig forum
- Er det momenter i saken som utredningen ikke har belyst tilstrekkelig?

Ta gjerne kontakt med sekretariatet dersom det er noe dere vil spørre nærmere om i forbindelse med denne prosessen.

Med hilsen
Norges kristne råd

Ørnulf Steen
Generalsekretær

Vedlegg: Utredningen "Det fremtidige felleskirkelige samarbeidet i Norge"
Medlemstall for NFRs og NKRs medlemssamfunn

Kopi: Norges Frikirkeråd

Medlemmer pr. 01.01.04 i NFRs og NKR's medlemssamfunn	
Medlemssamfunn med medlemskap ibåde NFR og NKR er uthevet	
Adventissamfunnet	5 530
De Frie evangeliske Forsamlinger	4 032
Den Anglikanske Kirke	1 471
Den Evangelisk Lutherske Frikirke	21 389
Den katolske kirke - Oslo katolske bispedømme	46 308
Den norske kirke - Kirkerådet	3 922 265
Den ortodokse kirke - Hellige Nikolai Menighet	1 050
Den tyske menighet - Deutsche Gemeinde	608
Det Greske Orthodoxe Samfunn i Norge	505
Det Norske Baptistsamfunn	10 261
Det Norske Misjonsforbund	8 745
Frelsesarmeen(ca.tall)	7 500
Hellige Vasilije Ostroski menighet/Det serbiske ortodokse kirkesamfunn i Norge	1872
Guds Menighet Vegårshei	998
Adventissamfunnet	5 530
Kirken i Dalen*	281
Menigheten Karisma Senter	471
Metodistkirken i Norge	12 468
Oslo Kristne Senter	2 740
Pinsebevegelsen	47 194
Svenska Margarethaförsamlingen - Svenska Margarethakyrkan	7270
Vennesnes Samfunn Kvekerne*	129
OBSERVATØRER	
Det evangeliske lutherske kirkesamfunn(NFR)	3 788
Den finska evangelisk-lutherska församling(NKR)	3 821

* 01.01.05-tall

DET FREMTIDIGE FELLESKIRKELIGE SAMARBEIDET I NORGE

Innstilling fra utredningsutvalg oppnevnt på bakgrunn av beslutning i felles styremøte for Norges Frikirkeråd og Norges Kristne Råd 25. 05.04.

DET FREMTIDIGE FELLSKIRKELIGE SAMARBEIDET I NORGE

Innstilling fra utredningsutvalg oppnevnt på bakgrunn av beslutninger i et felles styremøte for Norges Frikirkeråd og Norge Kristne Råd 25.05.04 .

Utvalget har bestått av Ulrik Sverdrup-Thygeson (utvalgsleder), Per Tanggaard, Per Øvergaard og Gunnar Jeppestøl. Generalsekretærene i de to organisasjonene har deltatt i arbeidet og har vært sekretærer.

Utvalget har hatt 6 møter. På felles styremøte 01.02.05 for NFR og NKR orienterte utvalgsleder om arbeidet, og det ble presentert en rapport på årsmøtene for samme 10. – 11.03.05. I tillegg hadde utvalget 12.04.05 et møte med representanter for noen pinsemenigheter, Adventistkirken og De frie evangeliske forsamlinger, bl.a. med sikte på avklaring i forhold til Den katolske kirke.

Innholdsoversikt:

	Side
Bakgrunn	1
Mandat	2
Organisasjonenes selvforståelse	3
Organisatoriske utfordringer	5
a. Tverrkirkelig samarbeid	5
b. Rammevilkår i samfunnet	7
c. Opinionsdanning	8
d. Religionsfrihet, likeverd og likebehandling	8
e. Den katolske kirke og samarbeid med frikirkene	9
f. Konsensusprinsippet versus flertallsprinsippet	9
g. Konsensusprinsippet og politiske interessemotsetninger	10
Modell for ny organisasjon	11
Tilknytningsformer	12
Navn	13
Økonomi	13
Administrative konsekvenser	14
Plan for iverksettelse	15
Vedtekter	

BAKGRUNN

Norges Frikirkeråd(NFR) og Norges Kristne Råd(NKR) har etter dannelsen av sistnevnte organisasjon hatt løpende kontakt på styrenivå for å utvikle samarbeidet mellom organisasjonene og deres medlemssamfunn slik at unødig dobbeltarbeid unngås og kompetanse og ressurser utnyttes mest mulig rasjonelt. Dette samarbeidet har utviklet seg via møter på arbeidsutvalgsnivå, samarbeid om avviklingen av års- og rådsmøter og oppbygging av kontorfellesskap. Samarbeidet er formalisert gjennom en samarbeidsavtale som ble vedtatt på årsmøtene i 2003. I løpet av denne prosessen har årsmøtene også sluttet seg til en felles intensjon om å samle den virksomhet som omfattes av disse to organisasjonene, i en felles organisatorisk enhet. Års- og rådsmøtene 2004 gav styrene fullmakt til å arbeide videre med dette. I felles styremøte 25.05.04 ble sammensetning av og mandat for en utredningskomité vedtatt.

MANDAT

Formålet med utredningen er å gi NFRs og NKRs øverste organer grunnlag for å treffe beslutninger om en modell som integrerer organisasjonenes samlede virksomhet i en organisatorisk enhet.

Utvalget skal

- kartlegge de problemstillinger som kan reises, når NFR som interesseorganisasjon for de fleste frikirkelige trossamfunn og NKR som samarbeidsorganisasjon for de fleste kirker skal arbeide for sine formål innenfor en felles organisatorisk ramme. En slik kartlegging forutsettes gjort også i kontakt med ulike medlemssamfunn i de to organisasjonene.
- utvikle modeller som innenfor rammen av én felleskirkelig organisasjon
 - ivaretar kirkesamfunnenes felles religionspolitiske anliggender.
 - ivaretar minoritetskirkenes behov for et effektivt organ til fremme av sine interesser.
 - ivaretar alle medlemskirkers behov for et effektivt organ til fremme av respekt, samarbeid og felles interesser.
- vurdere alternativer til fullt medlemskap som kirkesamfunn kan ha til en slik organisasjon og beskrive prosedyrer for beslutninger og mandat for og forholdet mellom ulike organer i organisasjonen.
- vurdere de økonomiske sidene ved en slik omorganisering med henblikk på
 - mulige synergieffekter som gjør at vi får mer ut av de samlede ressurser
 - å opprettholde det totale nivået på statlig driftsstøtte til organisasjonene.
- utarbeide en plan for iverksettelse av den modell utvalget anbefaler i sin innstilling.
- levere innstilling innen 31.12.04

ORGANISASJONENES SELVFORSTÅELSE

Utvalget skal "kartlegge de problemstillinger som kan reises når NFR som interesseorganisasjon for de fleste frikirkelige trossamfunn og NKR som samarbeidsorganisasjon for de fleste kirker skal arbeide for sine formål innenfor en felles organisatorisk ramme." Med kartlegging forstås ikke bare å identifisere problemstillingene, men å undersøke nærmere realitetene i dem for å se hvilke rom for samarbeid de åpner og hvilke rammer de eventuelt setter for den organisatoriske utformingen av et slikt samarbeid.

Når en skal vurdere mandatets to første kulepunkter kan det være nyttig å ta utgangspunkt i NFRs og NKR selvforståelse slik den kommer til uttrykk i de to første paragrafene i organisasjonenes vedtekter:

§ 1 "Selvdefinisjonsparafene"

NFR § 1: Norges Frikirkeråd er et fellesorgan for frikirkelige evangeliske trossamfunn og menigheter.	NKR § 1: Norges kristne råd (NKR) er et fellesskap av kirker, kristne trossamfunn og menigheter i Norge som i samsvar med Den hellige Skrift tilber og bekjenner én Gud - Faderen, Sønnen og Den hellige ånd - som Skaper, Frelser og Livgiver.

NKR's § 1 er inkluderende på basis av troen på den treenige Gud. NFR's §1 er i sitt historiske utgangspunkt ment å fungere avgrensende i forhold til Dnk som statskirke og Den katolske kirke som historisk sett ikke har blitt betraktet som evangelisk av NFR's medlemssamfunn.

§ 2 Formålsparagrafene

NFR § 2:	NKR § 2:
Rådets formål er: Å ivareta medlemmenes interesser i forhold til offentlige myndigheter, ved å ta opp og behandle lovgivningsspørsmål av interesse for medlemmene og bistå dem i saker som gjelder rettslige og forvaltningsmessige funksjoner. Å fremme likeverd og likestilling mellom trossamfunn og deres medlemmer og arbeide for fremme av en religionspolitikk basert på religionsfriheten. Å fremme tiltak for å styrke kristen tro, moral og kultur i folket. Å bidra til forståelse, fellesskap og samarbeid mellom kristne trossamfunn Å drive opplysnings- og holningskapende arbeid om nord-sørspørsmål og menneskerettigheter.	NKR skal arbeide for å fremme forståelse for økumenikk lokalt og nasjonalt mellom kirker, samfunn, organisasjoner menigheter både innenfor og utenfor rådet fremme kontakt og fellesskap mellom norsk og internasjonalt kristenliv være et forum for opinionsdannelse overfor myndigheter og offentlighet fremme forslag overfor offentlige myndigheter om tiltak for å sikre trossamfunnenes rettigheter og deres arbeidsmuligheter i samfunnet.

Dersom en ser bort fra pkt. e i NFR's formålsparagraf er det, dersom man leser en prioritering i momentenes rekkefølge, en omvendt proporsjonalitet i de to paragrafene.

Begge formålsparagrafene omhandler

- Religionspolitikk.
I NFR's formål forekommer det først, i NKRs formål nederst.
- utvikling av generell forståelse, fellesskap og samarbeid mellom kirkesamfunn.
I NKRs formål kommer dette først, i NFR's formål til slutt.
- opinionsdanning i samfunnet basert på de verdier kirkene i fellesskap er bærer av.

En forskjell er at NKR har et internasjonalt aspekt i sitt formål mens NFR's formål er nasjonalt med forbehold om pkt. e. om nord-sørspørsmål og menneskerettigheter.

Forskjellen på disse to første punktene reflekterer utgangspunktet for opprettelsen av organisasjonene. I NFR har samarbeidet om det religionspolitiske hovedformålet bidratt til å videreutvikle forståelse og fellesskap mellom medlemmene. I NKR har det som samler alle kristne trossamfunn vært utgangspunktet, og samarbeid om religionspolitiske spørsmål har vært en naturlig del av et felleskirkelig samarbeid. Med andre ord: NFR og NKR har stort sett sammenfallende formål, men med noe ulikt vektlegging.

NKR har utviklet en praksis der vedtak fattes med konsensus. Det innebærer at de samarbeidende kirker bare uttaler seg gjennom NKR når det er enighet om det. NFR fatter sine vedtak ved alminnelig flertall.

Strekpunktene i mandatets andre punkt trenger ikke betraktes som en rangering. Det siste strekpunktet bør oppfattes som et mer overordnet perspektiv: Det er mer som samler enn som skiller. Området for felles interesser er større enn området for motstridende interesser. Ikke minst er det et resultat av samfunnsutviklingen fra et dominerende kristent til et flerkulturelt samfunn. Parallelt med dette har kunnskap om kristen tro og moral i befolkningen generelt blitt betydelig svekket.

ORGANISATORISKE UTFORDRINGER

a. Tverrkirkelig samarbeid

Grunnlaget for samarbeid på tvers av kirkesamfunn er at vi er gitt en enhet i troen på Jesus Kristus. Denne enheten skapes ikke av mennesker, men er en gave fra Gud, ved den Hellige Ånd (Gal.3,25-28). Alle kirker har Den hellige skrift som felles kilde for sin tro, tilbedelse og tjeneste. Vår oppgave er å søke å gi uttrykk for dette gjennom våre handlinger (1. Kor.12, 12-31). I følge Joh. 17.21 ber Jesus slik for sine: Jeg ber at de alle må være ett, likesom du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.

Formålet for arbeidet som gjøres i en tverrkirkelig organisasjon er å bygge opp respekt og gjensidig anerkjennelse mellom eksisterende kirke samfunn og å legge grunnlag for felles opp-treden der det ligger til rette for det. Veiledet av Den Hellige Ånd møtes vi som kristne i Norge. Både gjennom de enkelte medlemskirkers internasjonale relasjoner og gjennom tilknytning til det internasjonale tverrkirkelige fellesskap, er vi også del av den universelle kirke. Vi er i dag enige om grunnleggende elementer i troen, ikke minst gjennom vår felles tilhørighet til og tro på Den Treenige Gud. Samarbeid mellom kirkesamfunn forutsetter tydelighet på eget ståsted og bevissthet om egenart. På det grunnlag kan man også møte andres oppfatninger og tåle å utfordres på egen posisjon. I respekt for forskjeller, gjennom åpenhet om uenighet, og styrket oppmerksomhet om det som forener, kan trossamfunn definere felles handlinger.

Felleskirkelig kontakt har en viktig personlig side. Det møtet som skjer med grunnleggende respekt for hverandres egenart og ståsted og i en ærlig dialog, gjør noe med dem som møtes. Det er ikke minst på dette området hvor et kirkelig fellesorgan kan ha stor betydning. Splittel-sene mellom trossamfunnene springer ikke bare ut av teologiske forskjeller, men kommer også fra innarbeidede misforståelser og feilaktige oppfatninger og følelser som næres av disse forhold. Splittelser er også følge av makt og maktstrukturer. På alle disse områdene kan det å møtes personlig, å bli kjent med hverandre og konfronteres personlig med forhold som nevnt, bygge ned ulike sperrer mellom trossamfunnene. Kan et fellesorgan bidra til nedbygging av det "usaklige", vil meget være gjort.

Målet for tverrkirkelig samarbeid i en ny organisasjon er ikke å etablere én kirkestruktur. Vi er forskjellige og har ulike tradisjoner og representerer et mangfold som har eksistensberettigelse ved siden av hverandre, og det er ikke nødvendig å bli ensartede.

Tverrkirkelige samarbeid har i hovedsak fulgt to hovedlinjer

- Samarbeid der kirkesamfunn som sådan er involvert på en gjensidig forpliktende måte for å synliggjøre fellesskap og enhet, om mulig også på tvers av forskjelligheter (kirke-økumenikk). En annen side ved dette arbeidet har vært de teologiske samtalen mellom representanter for kirkesamfunn.

- Samarbeid med utgangspunkt i en stor grad av enighet om mål og strategier for det arbeidet man gjør sammen og der forpliktelsen mest går på det personlige plan (allianseøkumenikk).

Det har vært forholdsvis klare skiller mellom disse arbeidsmåtene, men skillelinjene har i de senere årene blitt mindre markerte. På globalt plan ser vi det av tilnærmingen mellom Kirkenes Verdensråd og de pentekostale og evangelikale kirkesamfunn. På lokalt plan ser vi det gjennom et økende samarbeid mellom kirkesamfunn og menigheter der felles utfordring i b-kalmiljøene driver til samarbeid som både er gjensidig forpliktende for den enkelte menighet, og bygger på personlige relasjoner for dem som deltar.

I tillegg går unge mennesker foran ved at de er mer opptatt av det som forener enn det som skiller. Dette utfordrer både kirkeøkumeniske og allianseøkumeniske strukturer gjennom sin tilnærming til det å være kirke/menighet i det 21. århundre både i forhold til strukturer, strategier og dogmatiske spørsmål. Det positive i dette er ikke minst mulighetene til å overvinne unødvendige skiller mellom trossamfunn, også ved en selvkritisk etterprøving av egne ståsteder. Samtidig må nevnes at det kan være spenning mellom understreking og forståelse av en grunnleggende kirkelig identitet på den ene side og noe som kan oppfattes som konturløshet på den andre. Med det krav om og den forståelse av toleranse som vi i dag stilles overfor, kan det siste være et problem.

På denne bakgrunn ser utvalget for seg følgende hovedområder for samarbeid:

- Kirkesamfunn har forskjellige tradisjoner for møter/gudstjenester og lignende. Tverrkirkelig arbeid skal stimulere til at man også kommer sammen på tvers av kirkesamfunn for å næres av kilder som er felles for alle kristne, og for å be sammen. Som eksempel kan nevnes Bønneuken for kristen enhet, fellesgudstjenester ved spesielle anledninger, Bibeldagen, Kvinnenes internasjonale bønnedag og utarbeiding av bønner og lignende som kan benyttes når man kommer sammen på tvers av kirkesamfunn.
- Alle kristne har kall til tjeneste i verden. Deler av denne tjenesten kan med fordel skje samordnet mellom kirkene. En felleskirkelig organisasjon kan ta initiativ i forhold til de utfordringene som det kan være ønskelig å besvare sammen og kan bli oppfordret av medlemskirkene til å ta initiativ.
- Det tredje område for økumenisk samarbeid er dialogen eller samtalen om tro og teologi. Samtaler om teologi skjer ofte sentralt og bilateralt mellom trossamfunn, både nasjonalt og på verdensbasis. Også et fellesorgan i Norge kan føre samtaler om teologi, men med de samtaler som skjer i andre og for så vidt mer bestemmende fora, vil dette til vanlig ha en løsere karakter. Men også modning av synspunkter i nasjonal sammenheng kan virke positivt i større sammenheng. Den økumeniske dialogen kan ikke minst dekke området for moral og etikk, hvor trossamfunnene tradisjonelt har vært enige. Nyere utvikling trekker i retning av at det her kan oppstå forskjeller i oppfatning og holdninger. Samarbeid på dette området i et felleskirkelig råd kan være et redskap til å unngå slike forskjeller.

Enkelte frikirkesamfunn har tilkjennegitt motforestillinger mot organisatorisk samarbeid med Den katolske kirke (Pinsebevegelsen, De frie evangeliske forsamlinger og Adventistsamfunnet). Disse kirkesamfunn deltar imidlertid i samarbeid med Den katolske kirke innenfor rammen av Det norske Bibelselskap. Dessuten deltar flere av disse kirkesamfunnene i lokale felleskirkelige arrangementer sammen med Den katolske kirke. Det innebærer at samarbeidsmulighetene med Den katolske kirke ser ut til å være bestemt av samarbeidstemaet.

Alt i alt ser utvalget at en felleskirkelig organisasjon skal være en møteplass for kirker og kristne der vi kommer hverandre nærmere, deler det beste vi har i hverandres tradisjoner, utvikler kjennskap og respekt.

b. Rammevilkår i samfunnet

Norges Frikirkeråd (tidligere Dissenteringet) har i mer enn 100 år arbeidet for større likestilling mellom trosammefunnene og deres medlemmer i det norske samfunnet. NFR har langt på vei har kommet dit de i utgangspunktet ønsket i forhold til staten og Dnk. Det er en utbredt oppfatning i NFR at de religionspolitiske utfordringer man møter fremover, vil kreve samarbeid med Dnk.

Også for NKR er rammevilkårene for trossamfunnene både økonomisk og juridisk en vesentlig oppgave. Rådet legger samtidig til rette for at mange spørsmål omkring Dnks særstilling kan drøftes og finne sin løsning trossamfunnene i mellom, og at løsningene kan baseres på et helhetlig syn på hva som tjener den kristne tro i Norge.

Det er to aspekter ved forholdet til Dnk som her må holdes fra hverandre: Dnk som statskirke og Dnk som dominerende trossamfunn. Man kan være mot statskirkeordningen og samtidig for at Dnk ivaretar særskilte forvaltningsoppgaver av samfunnsmessig art, uavhengig om den er statskirke eller "frikirke".

Ser man nærmere på aktuelle religionspolitiske temaer, dreier de seg ikke om teologi som skulle gi grunnlag for ulike oppfatninger. Erfaringer fra NKR tyder på at det ikke er fastlagte skillelinjer mellom trossamfunnene, og at det kan skje en fruktbar meningsutveksling som til vanlig vil resultere i samarbeid. Man kan ikke se bort fra at teologiske problemstillinger kan komme opp, og i så fall vil det være en berikelse om trossamfunnene kan drøfte disse internt før de eventuelt markerer ulike synspunkter utad.

I religionspolitisk sammenheng vil funksjonen som kontaktorgan vis å vis offentlige myndigheter være en viktig oppgave. Det vil kunne være tilfeldig i hvilken utstrekning de enkelte trossamfunn blir orientert om forslag til endringer i lover eller forskrifter. Dessuten vil svært mange trossamfunn ikke ha kapasitet til eller forutsetninger for å kunne gi fyllestgjørende uttalelser på egen hånd. Det offentlige vil for øvrig i mange sammenhenger ha behov for en felles samtalepartner.

Nedenfor nevnes en del aktuelle temaer for religionspolitikk (bare som eksempler):

Forhold til staten

- Lovgivning med tilknytning til religioner
- Kommunal- og statstilskudd
- Skatter og avgifter
- Friskoler
- Formålsparagrafer for barnehager og skoler
- Menneskeverd (bioteknologi, abort, eutanasi)
- Foreldreansvar og myndighet
- Ekteskap og vigsesrett
- Tilrettelegging for kristent sosialengasjement/institusjoner
- Kontakt og samhandling med offentlig katastrofeberedskap
- Statskirkeordningen

Forhold til Dnk

- Forvaltning av kirkegårder
- Institusjonsprestetjeneste
- Feltprestetjeneste

- Bruk av kirker

Forhold til andre

- Kopinor
- Dialog og samarbeid med ikke-kristne tros- og livssynssamfunn

c. Opinionsdanning

Opinionsdanning må fokusere på spørsmål som kirkesamfunnene er enige om. Det må legges til rette for gode prosesser for konsultasjon mellom partene både når det gjelder tid og deltakelse. En organisasjon som arbeider ut fra konsensus, vil vanskeligere kunne ta rask stilling i forhold til dagsaktuelle spørsmål, med mindre det handler om saker der man allerede vet at det foreligger enighet.

Det vil sannsynligvis være flere temaområder som ligger klart for felles stillingtagen i samfunnet, både individuale og sosiale spørsmål. Mange saker vil være de samme som også tas opp under synsvinkelen religionspolitikk. Om en tema sees under den ene eller andre synsvinkelen, kan være avhengig av hvilket trinn i en prosess eller utvikling et tema befinner seg. Er det et aktuelt spørsmål om lovgivning, vil det være nærliggende å se saken som religionspolitisk; i andre tilfeller kan man ønske å påvirke opinionen for å hindre eller skape lovgivning og ser saken som opinionsdanning.

Noen sentrale områder vil være knyttet til rettferdighet, religionsfrihet og menneskeverd. Særlig det siste er et høyaktuelt område som spenner fra livets begynnelse og bioteknologi til eutanasi. Et annet område er vern om familien og familiebegrepet: familien som samfunnets grunnhet, ekteskapet som eksklusivt for en mann og en kvinne og foreldres ansvar for sine barn.

Innen det sosiale feltet og undervisning er de forskjellige kirkesamfunn sterkt engasjert. Å bidra til støtte i opinionen for å opprettholde og utvikle slike engasjementer, vil kunne vise seg som en nødvendig oppgave.

d. Religionsfrihet, likeverd og likebehandling

Religionsfrihetsbegrepet har stått sentralt i samtalen mellom frikirkene og Dnk. Begrepet kan anvendes på ulike måter.

- a) En juridisk tilnærming basert på fortolkning av de internasjonale menneskerettighetskonvensjonene og den rettspraksis som er utviklet på bakgrunn av disse.
- b) En moralfilosofisk tilnærming hvor begrepet bl.a brukes dynamisk/politisk for å fremme likestilling mellom trossamfunn.

Den juridiske fortolkningen av religionsfrihetsformuleringene i de internasjonale menneskerettighetskonvensjonene danner grunnlaget for statens forpliktelse til å sikre rettighetene til trossamfunn og deres medlemmer. Norske borgeres religionsfrihet er sikret gjennom Grunnlovens §2 og i §110 er Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) art. 9, og FN-konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 18, om religionsfrihet gitt status som norsk lov. Kort oppsummert innebærer dette:

1. Retten til å velge og skifte religion
2. Frihet fra tvang
3. Frihet til å utøve og praktisere
4. Frihet til å organisere seg
5. Foreldreretten

6. Frihet fra diskriminering
7. Rett til å misjonere (jfr. også ytringsfriheten)

I en historisk tradisjon der et kirkesamfunn gjennom århundrer har vært statskirke og omfatter 85% av befolkningen, stilles man overfor utfordringer når det gjelder å finne en tjenlig og rimelig balanse mellom prinsipp og pragmatisme. Tanken om ikke-diskriminering på religiøst grunnlag har sin basis i menneskerettighetsnormenes verdier. I norsk kontekst er dette ideal forankret både hos majoritet og minoritet. Det danner et positivt utgangspunkt for en konstruktiv dialog trossamfunnene i mellom der man på den ene siden må skille mellom likeverdstanden som ideal og likebehandlingsprinsippet som absolutt norm.

En konsekvent tilstrebing av likebehandling på det praktiske plan kan i sin ytterste konsekvens lede til utopiske forestillinger som isolert fra den historiske og samfunnsmessige kontekst kan bidra til å undergrave trossamfunns muligheter til å fungere optimalt både i forhold til sine medlemmer og i samfunnet generelt. Hvordan idealet om likebehandling skal realiseres vil derfor måtte være gjenstand for dialog, både kirkesamfunnene imellom og med de øvrige tros- og livssynsamfunn. Her vil det være grunnlag for å gjøre ulike vurderinger.

Utvalgets leder ønsker å gi følgende presisering omkring religionsfrihet: Religionsfrihet er i første rekke et juridisk begrep som beskytter fri religionsutøvelse, og det har rettslig status over vanlig lovgivning. For å ivareta den beskyttelse som ligger i begrepet, er det viktig at begrepet ikke utvannes; det vil skje om begrepet brukes politisk som argument for å oppnå likebehandling. Det vanskeliggjøre også fruktbar kommunikasjon når det brukes ulik forståelse av begrepet, og brukt "politisk" i konkrete saker kan argumentasjonen få større vekt enn den tilkommer. En politisk bruk av religionsfrihetsbegrepet vil samtidig være omstridt mellom trossamfunn.

At staten prioriterer én trosretning, er ikke i strid med religionsfriheten. Men det kan skape ulikheter som kan oppleves som urimelige og i yttertilfeller lede til at det ikke er reell religionsfrihet. I Norge er det i dag ikke tilfellet.

e. Den katolske kirke og samarbeid med frikirkene

Det vil innebære en ny utfordring dersom Den katolske kirke blir en del av et frikirkelig fellesskap ettersom den historisk representerer en tradisjon som er ulik de klassiske frikirkebevegelsene. Et særskilt problem her er at Dkk av prinsipielle grunner ikke kan binde seg til et samarbeid basert på et flertallsprinsipp som innebærer at en annen organisasjon offisielt handler på dens vegne og mot dens vilje. Samtidig er den seg meget bevisst behovet for enhetlig opptreden, og det er i disse sammenhenger sjelden tale om teologisk begrunnede standpunkter. For øvrig vises til side 6, siste avsnitt.

f. Konsensusprinsippet versus flertallsprinsippet

Det nye testamentet inneholder mange oppfordringer til å søke enighet. Ut fra dette må det være et overordnet mål å søke konsensus. De forskjellige kirkesamfunn har ulike kirkeforfatninger med ulike former for beslutningsprosesser, og disse vil i større eller mindre grad avvike fra det som er vanlig oppfatning av demokratiske prosesser.

Forståelse av konsensusorgan og flertallsorgan

- Konsensusorgan.
En organisasjon basert på konsensus handler bare med basis i oppnådd enighet. Det innebærer at hvert medlem har en form for vetorett. Konsensusprinsippet kan være nødvendig i sammenhenger der det er viktig for deltakerne å ivareta sin integritet.

De kan ikke gå ut med eller opptre med divergerende oppfatninger i ettertid med mindre endrede forutsetninger betinger en gjenopptakelse av saken. Det er neppe aktuelt med dissenser eller forbehold, i så fall har man ikke oppnådd konsensus. I spesielle tilfeller kan det tenkes presiserende uttalelser fra en eller flere, men det forutsetter at ikke noen motsetter seg slike presiseringer. Man er ikke forpliktet til å komme frem til enighet. Har det ikke lyktes, vil deltakerne stå fritt til å opptre individuelt. Men alt etter sak vil det være naturlig å arbeide videre sammen for på et senere tidspunkt å kunne se om det kan oppnås enighet.

- **Flertallsorgan.**

Et organ som er basert på flertallsbeslutninger handler på bakgrunn av flertallets vilje. Selv om mindretallet har mulighet til å markere sin dissens, vil mindretallet være en del av en organisasjon som offisielt handler på dets vegne mot dets vilje. Dissens gir ikke rett til å avvike fra det som flertallet bestemmer i interne organisatoriske forhold. I andre spørsmål vil mindretallet ha rett til å uttrykke sin dissens også i den generelle offentlige debatt, men da med egne ressurser og i egen regi.

- g. Konsensusprinsippet og religionspolitiske interessemotsetninger.**

For alle kirkesamfunn bør felleskirkelig konsensus om religionspolitiske spørsmål være et mål, men ikke nødvendigvis et krav. En slik konsensus kan bare utvikles i dialogens rom. Formålet med samarbeidet på dette feltet må derfor være å legge til rette for prosesser der konsensus kan utvikles, samtidig som det utvikles klare prosedyrer for hvilke handlingsalternativer som gjelder når konsensus ikke nås.

Det sier seg selv at i en tradisjon med en majoritetskirke som også står i en konstitusjonell særstilling, vil religionspolitisk konsensus ikke være oppnåelig i alle enkeltsaker. En organisasjon der majoritetskirken kan bruke sin vetorett til å hindre minoritetskirkene i å fronte sine interesser, er utenkelig. Frikirkenes historiske behov for en tydelig interesseorganisasjon må videreføres, samtidig som interessemotsetningene mellom majoritet og minoritet er mer avdempet enn tidligere. Samfunnet har endret seg og forholdet mellom kirkene har endret seg. Behovet for kirkelig samhandling er det som utpeker seg mest.

Det fremtidig felleskirkelige samarbeidet om religionspolitiske spørsmål må derfor organiseres ut fra to forutsetninger:

- a. Det små legges til rette for en dialog med konsensus som mål.
- b. I de saker der konsensus ikke nås, må både majoritetskirken og minoritetskirkene sikres muligheter til å arbeide for sine særstandpunkter.

NFR har som organ for de fleste minoritetskirkene i Norge hatt en praksis som flertallsorganisasjon. Selv om de fleste beslutninger er enstemmige, hender det at enkeltsamfunn markerer dissens. Et religionspolitisk forum for minoritetskirkene innenfor rammene av en bredere felleskirkelig samarbeidsorganisasjon vil måtte bygge videre på flertallsprinsippet. Noe annet vil innebære en fragmentering av frikirkenes historiske solidaritet og innebære en svekkelse av deres posisjon.

MODELL FOR NY ORGANISASJON

Modellen

- har som utgangspunkt at medlemsorganisasjonene deltar fullt ut, men det skal være åpning for reservasjon.

- legger til rette for å oppnå konsensus.
- sikrer minoritetskirkenes og majoritetskirkenes behov for, etter nærmere fastsatte prosedyrer, å arbeide for særstandpunkter i religionspolitiske saker.

Med bakgrunn i de gjeldende formålsparagrafer for de to organisasjonene er det naturlig å tenke en ny organisasjon bygget opp omkring tre hovedsamarbeidsområder:

- Arbeid for kristen enhet
- Opinionsdanning
- Rammevilkår i samfunnet

Det vil være ulik forståelse og vektlegging av økumenisk arbeid i medlemsamfunnene og også samarbeid om opinionspåvikning kan være kontroversielt. Det legges derfor til rette for en modell der man kan delta på noen, men ikke nødvendigvis på alle områder. Utvalget er oppmerksom på at de ulike områdene går i hverandre, og at det derfor må utvises fleksibilitet med hensyn til rubrisering av saker og tilsvarende for rett til deltakelse i avgjørelser.

Av de tre hovedsamarbeidsområdene utkrystalliserer det seg behov for å etablere det religionspolitiske arbeidet som en definert del av organisasjonens arbeid. Det må etableres prosedyrer som på den ene siden sikrer muligheten til å arbeide seg frem til konsensus, og som på den andre siden har strukturer for videre handling og oppfølging når konsensus ikke oppnås. Videre må det sikres faglig kompetanse i administrasjonen til å dekke det religionspolitiske spekteret.

På bakgrunn av de momenter som er nevnt, avtegner det seg en i utgangspunktet ordinær organisasjon med årsmøte, styre og administrasjon. Styret vil få en bred sammensetning, og det vil nødvendiggjøre delegasjon til et arbeidsutvalg til å behandle løpende saker. I tillegg til arbeidsutvalg kan det være spørsmål om underutvalg for de ulike samarbeidsområdene som nevnt. Dette kan vokse frem ut fra behov og er ikke nødvendig å fastslå i vedtekter.

Medlemsskap i NFR krever 1000 medlemmer eller minst tre menigheter eller virksomhet i minst tre kommuner. NKR har 500 medlemmer som nedre grense, men har dispensert fra dette fra dette for internasjonalt organiserte trossamfunn. Utvalget foreslår 1000 som nedre grense for medlemskap. Det skal være adgang til dispensasjon for menigheter tilknyttet større internasjonale kirkesamfunn. Mindre menigheter og trossamfunn kan søke samlet.

Som navn for øverste organ, har utvalget blitt stående ved årsmøtet. Alternativene var generalforsamling eller rådsmøte. Skjønt generalforsamling brukes av mange i kirkelige sammenhenger, har det et tyngdepunkt i en annen sfære. Årsmøte gir en noe klarere retning for funksjonen enn rådsmøte. For de enkelte medlemssamfunns representasjon på årsmøtet har utvalget fulgt mønsteret fra NKR.

Styret bør ha representanter for alle større medlemskirker og dessuten for naturlige grupperinger av disse. Utvalget har overveid hvorvidt alle medlemssamfunn av noen vekt, da også med et blick for den internasjonale situasjon, burde være representert i styret slik det i praksis har blitt i NKR, eller om det burde presiseres nærmere hva det innebærer å være en større medlemskirke. Med sikte på et fast medlemstall i styret som heller ikke bør bli for stort, har utvalget funnet å ville settes en nedre grense for å få fast sete. Grensen er satt til 8000 og faller sammen med grensen for å kunne møte med 3 representanter på årsmøtet. Mindre medlemssamfunn som står nær hverandre, velger én felles representant for (inntil videre) hver av de følgende kategorier: ortodokse menigheter, nyere menigheter som Oslo Kristne Senter m.fl. utenlandsmenighetene. Øvrige kirkesamfunn med færre enn 8000 medlemmer har sete i styret etter en rotasjonsordning. Det er naturlig at Dnk får flere medlemmer.

Utvalget er blitt stående ved å foreslå at styret har 12 medlemmer inklusive leder. Lederen vil samtidig være sitt medlemssamfunn/sin gruppes representant i styret.

Det særegne ved den nye organisasjonen vil være at medlemmene utenom Dnk skal kunne opptre samlet når det ikke oppnås enighet med denne. Slik samlet opptre den vil være en integrert del av systemet og vil måtte ha administrativ støtte. Når organisasjonen deler seg langs aksene minoritet/majoritet, trer det frikirkelige interesseorganet, heretter kalt Frikirkelig Forum, i funksjon og arbeider videre med å fremme sine interesser.

Dette forumet kan organiseres på flere måter, og etter forholdene er det tjenlig å ha som bakgrunn saker som det er særlig aktuelt å behandle. I mange tilfeller vil det dreie seg om høring-er om ny lovgivning, av og til med knappe frister. Med et styre på 12 personer vil det neppe kunne samles mer enn 3-4 ganger årlig. Det innebærer at høringer og lignende vanligvis må delegeres til arbeidsutvalget, og når en sak er ferdig her uten at konsensus blir oppnådd, vil det kunne være kort tid til behandling i Frikirkelig Forum. Selv om høringer med frister bare vil være en del av sakene for Frikirkelig Forum, synes det likevel hensiktsmessig at høringene legger føring for organiseringen. Utvalget ser på denne bakgrunn følgende alternativer:

1. Det kan utgjøres av arbeidsutvalget med unntak av Dnks representant(er).
2. Det kan utgjøres av de frikirkelige representantene i et Religionspolitisk Utvalg, jf. foran om mulige underutvalg.
3. Det kan utgjøres av styret med unntak av Dnks representanter.

Utvalget er blitt stående ved det siste alternativet.

Når det gjelder det første alternativet, vil deltakerne her måtte forventes å være personer i sentrale posisjoner i sine kirker. Selv om det ikke blir så mange, vil man i dag med de ulike kommunikasjonsmidler rakst kunne kontakte dem man mener må trekkes inn i en beslutning. Ulempen er at man mister det bredere og umiddelbare informasjonstilfang som et noe større forum kan gi. Utvalget mener dette bør vektlegges, ikke minst fordi det er viktig med direkte kommunikasjon i et representativt forum. Dessuten, hvis tiden tillater det, og det for øvrig er mulig, bør alle saker hvor medlemskirkene ser ut til å skille lag, først behandles i styret. Også dette tilsier behandling på et både høyt og representativt plan som samtidig har god kommunikasjon til Dnk.

TILKNYTNINGSFORMER

Medlemsskap

Medlemskap innebærer forpliktende deltakelse i forhold til organisasjonens samlede formål med de plikter og rettigheter som det gir.

Assosiert medlemskap

For de kirkesamfunn og menigheter som ønsker å reservere seg i forhold til deler av den samlede målsetting for organisasjonen, gis mulighet for en alternativ tilknytningsform. Det begrensede medlemskap gir rett til representasjon i styret, men uten stemmerett for så vidt man har reservert seg. Det gir fulle rettigheter i forhold til bestemte deler av organisasjonens arbeid (som utgangspunkt det man ikke har reservert seg mot; i første rekke tenkes det på det religiøse politiske området) inklusive stemmerett i styret.

Observatørstatus

Norges Kristne Råd har hatt en praksis der andre felleskirkelige organisasjoner (Det norske Bibelselskap og Kirkens Nødhjelp) har hatt observatørstatus på årsmøtet. Det foreslås at prakti-

sen videreføres i et nytt felleskirkelig samarbeidsorgan, og slike organisasjoner nevnes derfor særskilt i vedtektene.

NAVN

Spørsmål om navn var fremme på årsmøtene i NFR og NKR i 2005, og tilbakemeldingene har ikke vært entydige. Hovedsynspunktene har på den ene side vært at Norges Kristne Råd er et dekkende navn som er innarbeidet, og som også er godt tilpasset navnebruken for tilsvarende organer i andre land; motsynspunktet er at vi nå etablerer noe nytt, et nytt organ som også bør få nytt navn.

Utvalget har blitt stående ved å forslå et nytt navn. Man ser det som et overordnet hensyn å legge best mulig til rette for at de ulike kirkesamfunn og menigheter kan samles i én felles organisasjon, og et nytt navn vil være et viktig bidrag i den forbindelse. Det vil understreke noe for mange helt sentralt, at det dannes en ny organisasjon, og at ikke den ene organisasjonen går opp i den andre, og samtidig får man det positive at det kan skapes eierforhold til noe nytt.

Utvalget mener samtidig at Norges Kristne Råd er et godt navn. Et nytt råd vil få en endret vektlegging av oppgaver i forhold til dagens situasjon i NKR, idet det religionspolitiske vil tre sterkere frem, men utvalget ser ikke at denne dreiningen nødvendiggjør navneendring; de religionspolitiske sider har vært viktige for NKR. Navnet er innarbeidet, ikke minst i det offentlige, og det vil ta tid å innarbeide et annet navn. I Sverige har lignende organisasjon det tilsvarende navn.

Som nytt navn har utvalget blitt stående ved *Norske Kirkers Råd*. Det er ønskelig å ha med nasjonalitetsbetegnelse; ordet *kirke* synes å bli innarbeidet i flere og flere sammenhenger; *råd* fremstår som det begrepet som best dekker den nye organisasjonens mandat. Det har vært vanskelig å se alternative navn som ikke har svakheter av betydning, dels at de gir assosiasjoner til navn som er i bruk, dels at de vinkler organisasjonens oppgaver og dels at de ikke avspeiler organisasjonens forhold til trossamfunnene.

ØKONOMI

Begge organisasjoner har statstilskudd og medlemskontingent som de bærende elementer i sitt økonomiske fundament. Hovedtallene for 2005 ser slik ut:

	NFR	NKR
Statsstøtte	824 000	934 000
Medlemskontingent	220 000	522 400
Prosjekter	500 000	1 250 000
Sum	1 544 000	2 706 400

Kontingenter i NFR utgjør fra kr. 48 000 for de største til kr. 3000 for de minste medlemskirker. I NKR betaler Dnk kr 244.800, det største av de andre medlemssamfunnene betaler kr.52 000. De minste kirkene betaler kr.3 450. NKR har i tillegg flere av sine aktiviteter finansiert gjennom øremerkede tilskudd på grunnlag av søknad til offentlige myndigheter, medlemskirker og andre samarbeidspartnere (i særlig grad Kirkens Nødhjelp). NFRs Globale info er finansiert av Norad. Disse tilskuddene er knyttet til aktiviteter som også naturlig vil være del av en sammenslått organisasjons portefølje

Ved en sammenslåing av NKR og NFR vil utvalget foreslå følgende:

Det arbeides for å sikre at tilskuddet fra staten opprettholdes på samme nivå som nå. Det vil være nødvendig å ta opp dette med politikere fra flere partier. Utvalget mener at den sammen-

slåtte organisasjonen bør opprettholde inntekter fra medlemskontingent i samme størrelsesorden som i dag. Dette vil også kunne tjene som argument for fortsatt statstilskudd i samme størrelsesorden som i dag. Utvalget har arbeidet med en annen nøkkel til fordeling av størrelse på medlemskontingent

Utvalget ser ikke for seg andre inntektskilder for organisasjonen enn disse, samt fortsatt å søke eksterne midler for aktuelle tiltak og prosjekter.

ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

En felleskirkelig organisasjon skal være redskap for medlemskirkene i forhold til de mål som defineres. Den må derfor ikke sementeres i en veldig fast struktur, men gi rom for en fleksibel tilnærming til de oppgaver som medlemskirkene til en hver tid ønsker å løse gjennom samhandling.

Gitt at de økonomiske betingelsene blir som i det foregående avsnittet, vil antall ansatte kunne tilsvare fire årsverk, gen.sekr. to fagstillinger samt en administrativ stilling (delt mellom adm.kons. og regnskapsfører). I tillegg vil organisasjonen kunne tilsette prosjektledere avhengig av aktuelle prosjekt og finansiering av dem.

Generalsekretærene sitter på åremål både i NFR og NKR. Det vil være naturlig at det samme skal gjelde for den sammenslåtte organisasjon.

Utvalget løfter frem følgende problemstilling til videre bearbeiding og stillingtagen: En felleskirkelig organisasjon skal være et instrument for medlemskirkene. Den må derfor ha nærhet til medlemskirkene. En side ved dette er at de ansatte har en nærhet til medlemskirkene. Det kan tale for å besette flere stillinger på åremål, eventuelt at kirkesamfunnene "låner ut" personell. Styret bør utlyse stillinger og kandidater søker, men selve tilsettingen skjer i forståelse med vedkommendes kirkesamfunn. Det er arbeidsrettslige forhold knyttet til dette som utvalget ikke har gått inn i.

De to organisasjonene har inngått hver sin leieavtale med Kirkens hus. Denne må endres til en leieavtale som omfatter de samme arealer som NFR og NKR har i dag.

PLAN FOR IVERKSETTELSE

Utvalget er bedt om å utarbeide en plan for iverksettelse av den modell man anbefaler. Utvalget ser for seg følgende skritt i gjennomføringen:

1. Utvalgets innstilling sendes de to organisasjonenes styrer.
2. Styrene sender innstillingen til samtlige medlemskirker på høring. Begge organisasjoner har styremøter i løpet av mai måned. Det innebærer at samtlige medlemskirker får innstillingen til høring i løpet av forsommeren. Styrene fastsetter frist for høringsuttalelser. Utvalget vil antyde 15.november ettersom de to styrene tar sikte på å ha styremøte 1.desember.
3. Utvalget anmoder de to styrene om å avholde en konsultasjon sent på høsten for å drøfte aktuelle synspunkter fra de enkelte kirkesamfunns tilbakemeldinger/høringsuttalelser. Dette innebærer en åpen prosess som tenkes å gi økt eierskap blant medlemskirkene, delaktighet i hverandres synspunkter samt å gi innspill til styrenes arbeid med saken

4. De to organisasjonene behandler saken på Rådsmøte/Årsmøte 2006. Møtene tar stilling til:
- Sammenslåing.
Ut fra innarbeidet praksis burde vedtaket i NKR gjøres med konsensus. Ettersom konsensus kun er innarbeidet praksis uten grunnlag i vedtektene, vil utvalget anbefale at man følger bestemmelsen i § 4 om at "Rådsmøtet fatter sine avgjørelser med alminnelig flertall med unntak av statuttendringer som krever to tredjedels flertall".
- NFR må fatte vedtaket med 2/3 flertall. Utvalget forstår sammenslåingen av de to organisasjonene som en fortsettelse av de to organisasjoners virksomhet i nye former, og mener derfor ikke at nedleggelsesparagrafene kommer til anvendelse.
- Utkast til vedtekter (første/foreløpig behandling)
 - Navn
 - Dato for konstituerende møte
4. På bakgrunn av vedtak i års/rådsmøtene innkaller NFR og NKR til konstituerende årsmøte i den sammenslåtte organisasjonen. Den sammenslåtte organisasjonen er etablert fra og med første årsmøte. Møtet vedtar statutter, velger styre, vedtar et rammebudsjett. Det nye styret tar ansvar for arbeidet med den konkrete etableringen i form av ansettelse, budsjett og lignende.
5. NFR og NKR eksisterer inntil den sammenslåtte organisasjonen er operasjonell med ansatte, økonomi og de nødvendige registreringer. Ved opprettelsen av en ny organisasjon reguleres de ansattes rettigheter av arbeidsmiljølovens kap. XII A. Som utgangspunkt har de krav på fortsatt ansettelsesforhold, for åremålsstillinger - ut åremålet, men det vil bli nødvendig med nye stillingsbeskrivelser og tilpassede arbeidsområder i en ny struktur, og man må også vurdere stillingsbehovet. Det kan i denne sammenheng bli behov for å søke juridisk bistand. Utvalget mener de ulike overveielser i denne forbindelse først skal tas opp når man ser resultatet av hvem som går med i en ny organisasjon, og at det da gjøres enten av et eget nytt utvalg eller av styret i den nye organisasjonen.

VEDTEKTER

Utkast til vedtekter for Norske Kirkers Råd

- § 1 Norske Kirkers Råd (NKR) er et fellesskap av kirker, kristne trossamfunn og menigheter i Norge som har Den hellige Skrift som kilde, og som tilber og bekjenner én Gud – Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd – som skaper, frelser og livgiver.
- § 2 Rådets formål
- a. Å fremme gjensidig forståelse, respekt og samhandling lokalt og nasjonalt mellom kristne trossamfunn og menigheter.
 - b. Å medvirke internasjonalt til å skape og utvikle gode relasjoner mellom kristne trossamfunn.
 - c. Å fremme tiltak for å styrke kristen tro, moral og kultur og være opinionsdannende overfor myndigheter.
 - d. Å ivareta medlemmenes felles interesser overfor det offentlige og å være et kontaktledd og bistå medlemmene i felles spørsmål av juridisk og forvaltningsmessig art i forhold til det offentlige.
 - e. Å samhandle med økumeniske organisasjoner og representere medlemmer i interreligiøse sammenhenger.

gjøse organer og sammenhenger.

§ 3 Medlemskap og andre tilknytningsformer

- a. Medlemmer i Rådet er de trossamfunn som står bak etableringen av dette. Menigheter/kirkesamfunn som samlet har mer enn 1000 medlemmer, kan søke om medlemskap. Årsmøtet kan dispensere fra kravet om antall medlemmer for trossamfunn tilknyttet større internasjonale kirkesamfunn. Menigheter eller forsamlinger som er tilknyttet et kirkesamfunn som er med i Rådet, er representert av dette.
- b. Assosiert medlemskap kan på samme vilkår gis til kirkesamfunn, menigheter m.fl. som ikke ønsker å delta i alle sider av Rådets virksomhet. Assosiert medlemskap gir observatørstatus i de deler som de reserverer seg mot. Styret avgjør spørsmål ved tvil om omfang av deltakelse og søknad om endring av omfang av deltakelse.
- c. Felleskirkelige organisasjoner kan av årsmøtet gis adgang til å være til stede på årsmøtet som observatør med talerett, men uten forslags- og stemmerett.
- d. Spørsmål om medlemskap, assosiert medlemskap og observatørstatus avgjøres av årsmøtet.

§ 4 Årsmøte

4.1 Innkalling

- a. Ordinært årsmøte holdes en gang årlig innen utgangen av mars.
- b. Ekstraordinært årsmøte holdes når styret innkaller til det eller når minst 3 medlemsamfunn krever det.
- c. Innkalling til årsmøte skal sendes ut senest 1 måned i forveien. Saker som medlemsamfunn eller representant ønsker behandlet på ordinært årsmøte, skal innsendes til styret innen 1. jan.

4.2 Deltakelse på årsmøtet

Medlemmer inkl. assosierte medlemmer, og observatører representeres som følger på årsmøtet:

<i>Antall medlemmer</i>	<i>Antall representanter</i>
Inntil 3000	1
3001 – 8000	2
8001 – 15000	3
15001 – 30000	4
30001 – 60000	5
60001 -	6

Den norske kirke 1/3 av det totale antall stemmeberettigede representanter (inkl. assosierte medlemmer) som kan møte.

Observatørstatus inntil 2 representanter

Medlemssamfunnene oppnevner ett varamedlem for hver av sine representanter til årsmøtet. Medlemstall for de enkelte samfunn baseres sist kjente tall for offentlig tilskudd.

4.3 Årsmøtet skal

- a. Velge leder hvert annet år. Leder kan gjenvelges én gang.
- b. Godkjenne oppnevning av styremedlem (personlig medlem med personlig varamedlem) fra medlemssamfunn med over 8000 medlemmer og bestemmer hvilke med-

- lemssamfunn under 8000 medlemmer som skal være representert i styret.
- c. Velge valgkomite
 - d. Velge revisor
 - e. Behandle årsregnskap og årsmelding
 - f. Behandle budsjett og planer
 - g. Fastsette kontingenter
 - h. Beslutte opptak av nye medlemmer

Årsmøtet behandler for øvrig de saker som det beslutter å ta opp.

Årsmøtet er beslutningsdyktig når mer en halvparten av de oppnevnte medlemmene eller vararepresentanter er til stede i møtet.

Som hovedregel, særlig i prinsipielle saker, forutsettes det at det er enighet i årsmøtet. Budsjetter og andre organisatoriske spørsmål av primært driftsmessig karakter avgjøres ved vanlig flertall.

§ 5 Styret

Styret består av 12 medlemmer, hvorav 3 fra Dnk. Medlemssamfunn/grupper av medlemssamfunn med over 8000 medlemmer har fast representasjon i styret. Rådets leder leder styret. Styrets medlemmer oppnevnes av de respektive medlemssamfunn for en periode av 2 år. 6 medlemmer skal oppnevnes hvert år. Hvert styremedlem skal ha personlig varamedlem oppnevnt av vedkommendes medlemssamfunn/gruppe av medlemssamfunn. Styremedlemmer har møte- og talerett på årsmøtet.

Styret:

- velger styrets nestleder
- har ansvar for virksomheten mellom årsmøtene
- forbereder årsmøtene
- avgir uttalelser i saker som kommer opp mellom årsmøtene
- foretar ansettelse i sekretariatet

Styret kan opprette et arbeidsutvalg og kan etablere andre utvalg etter behov.

Som hovedregel, særlig i prinsipielle saker, forutsettes det at det er enighet i styret. Budsjetter og andre organisatoriske spørsmål av primært driftsmessig karakter avgjøres ved vanlig flertall. Ved stemmelikhet avgjør lederens stemme.

§ 6 Frikirkelig Forum

Frikirkelig forum trer i kraft i saker hvor det konstateres partsinteresse for Dnk i forhold til øvrige kirker, og hvor det ikke oppnås enighet. Så vidt mulig skal en sak behandles i styret før uenighet konstateres. Frikirkelig forum sammensettes av de medlemmer av styret som ikke er fra Dnk. Styret fastsetter nærmere retningslinjer for Frikirkelig forum.

§ 7 Valgkomité

Valgkomitéen består av tre medlemmer fra ulike medlemssamfunn, den konstituerer seg selv og sitter til over neste årsmøte. Den innhenter medlemssamfunnenes forslag til leder og styremedlem med varamedlem og fremmer forslag til årsmøtet på leder og hvilke medlemssamfunn/grupper av medlemssamfunn som skal være med i styret.

§ 8 Vedtektsendringer

Årsmøtet kan endre vedtektene etter at forslag har vært forelagt medlemssamfunnene minst 3 måneder før møtet. Endring av vedtektene krever 2/3 flertall.

§ 9. Oppløsning

NKR kan oppløses etter at beslutning om dette er fattet på to etterfølgende Årsmøter med minst 1 måneds mellomrom. Begge beslutninger krever 2/3 flertall. Rådet avgjør på sitt siste møte hvorledes eiendeler skal fordeles etter at virksomheten har opphørt.

Dehlin, Liv Janne

Til: Tveit, Olav Fykse

Emne: FW: Sammenstående av NKR og NFR - innstilling og høringsbrev

-----Original Message-----

From: Ørnulf Steen [mailto:ost@ekumenikk.org]

Sent: Wednesday, June 15, 2005 2:41 PM

To: atle.sommerfeldt@nca.no; stein.mydske@bibelselskapet.no; Metodistkirken; akj@aporom.no; pastoroffice@karisma.no; Carita Jansson; urdesic@online.no; Den Evangelisk Lutherske Frikirke; Den Evangelisk Lutherske Frikirke; Den katolske kirke Oslo; Kirkeradet; Det Norske Baptistsamfunn; Det Norske Misjonsforbund; Deutsche Gemeinde in Norwegen; Frelsesarmeen; gerhard.schwenzer@katolsk.no; Johannes Johansen; knut@oks.no; knut.larsen@frelsesarmeen.no; kveker@kveker.org; margaretakyrkan@svenska-margaretakyrkan.no; post@kirkenidalen.no

Cc: dnygaar@online.no; Knut Refsdal; vidar.bjerkseth@metodistkirken.no; anne.karin.kristensen@nms.no; Arnfinn Løyning; Else Britt Nilsen; Magnar Mæland; breivega@online.no; Tveit, Olav Fykse; Skjevesland, Olav; Sveinung Lorentsen; marianne.kraft@normisjon.no; pastor@karisma.no; dag@nordbo.net; akruseje@online.no; Gunnar Bradley; jan.madestam@svenskakyrkan.se; jsaethre@online.no; jan.oeystein.knedal@frelsesarmeen.no; Kari Lorentzen; larserikrikheim@hotmail.com; Leif Gunnar Sandvand; Horsfjord, Vebjorn

Subject: Sammenstående av NKR og NFR - innstilling og høringsbrev

Til
Norges kristne råds medlemssamfunn og observatører

Vedlagt oversendes høringsbrev og innstillingen om " Det fremtidige felleskirkelige samarbeidet i Norge".
Brev og innstilling fra utvalget sendes kun som e-post

Frist for hørings svar er satt til 15.novemeber 2005.

Med hilsen
Norges kristne råd
Ørnulf Steen
Generalsekretær

Ørnulf Steen
Norges kristne råd/Christian Council of Norway
Rådhusgt. 1-3
0151 Oslo
Phone +47 23081303
Mobil: +47 95041821
www.norgeskristnerad.org

